

Od redaktora tomu

Charakter zachodzących zmian jest tak fundamentalny, że historia świata nie zna jeszcze takiej epoki – czasu wielkich szans i potencjalnych zagrożeń.

Klaus Schwab (Czwarta Rewolucja Przemysłowa, 2016)

Transformacja struktur technologicznych i postępująca czwarta rewolucja przemysłowa powodują fundamentalne zmiany we wszystkich sferach ludzkiej działalności: produkcji przemysłowej, administracji publicznej, edukacji, medycynie, usługach domowych itp. Jednocześnie zachodzące zmiany mają charakter dualistyczny. Z jednej strony inicjują procesy wzrostu gospodarczego gospodarek krajowych i światowych, przyczyniają się do gwałtownego wzrostu jakości życia ludzi. Z drugiej strony mogą powodować wstrząsy społeczno-gospodarcze w poszczególnych krajach, regionach świata i cywilizacji ludzkiej jako całości. Historia rozwoju cywilizacji ludzkiej pokazuje, że skutecznym sposobem rozwiązywania problemów pojawiających się w okresach transformacji technologicznej i zapewnienia zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego jest wytwarzanie i wdrażanie innowacji: produktowej, technologicznej, zarządczej, społecznej itp.

Tematyka numeru koncentruje się na poszukiwaniu sposobów zapewnienia zrównoważonego rozwoju innowacyjnego w kontekście przemian technicznych i technologicznych współczesnej gospodarki. Autorzy artykułów przedstawiają wyniki badań obejmujących różne aspekty tego zagadnienia. W szczególności badane są teoretyczne i metodologiczne aspekty wykorzystania innowacyjnych technologii jako najważniejszego czynnika w globalnym rozwoju nowoczesnej gospodarki.

Dużo uwagi poświęca się problematyce tworzenia i komercjalizacji obiektów własności intelektualnej, które w dużej mierze determinują pozycję konkurencyjną poszczególnych przedsiębiorstw i całej gospodarki narodowej na rynkach światowych. W tym kontekście badane są trendy w wykorzystywaniu obiektów własności intelektualnej w Ukraine, ujawniane są istniejące problemy i wyznaczane są kierunki ich rozwiązania.

Interesujące są wyniki analizy porównawczej środowiska społeczno-kulturowego Ukraine, Rumunii i Stanów Zjednoczonych pod kątem jego wpływu na prowadzenie biznesu międzynarodowego. Wyniki ilościowej oceny towarzyszących szans i zagrożeń mogą

posłużyć jako baza informacyjno-analityczna przy podejmowaniu decyzji o wejściu na rynki tych krajów.

Rozważane są innowacyjne metody i narzędzia marketingu wpływu w kontekście cyfryzacji społeczeństwa. Przedstawiono wyniki eksperymentu dotyczące analizy możliwości wykorzystania technologii cyfrowych do kontrolowania ludzkich emocji. Wyniki eksperymentu mogą posłużyć do opracowania odpowiednich strategii marketingowych, w szczególności mających na celu manipulowanie zachowaniami konsumentów i innych uczestników rynku.

Zwrócono uwagę na społeczno-ekonomiczne aspekty rozwoju rynku pracy w Ukrainie. Rozważono problematykę zapewnienia zatrudnienia osób o ograniczonych możliwościach pracy. Zaproponowano mechanizmy organizacyjne i ekonomiczne ich rozwiązania. Ich praktyczna realizacja zapewni dalszy rozwój społeczno-gospodarczy Ukrainy jako demokratycznego państwa zorientowanego społecznie.

Ujawnia się istota konfliktów ekonomicznych i ekologicznych w dziedzinie rekreacji i turystyki. Proponowane są narzędzia marketingowe dla ich rozwiązania, które pozwolą branży szybko odzyskać siły i przejść do fazy wzrostu po pandemii COVID-19.

Przeprowadzono analizę stanu równości płci w gospodarce Ukrainy, zidentyfikowano główne problemy jej zapewnienia w kontekście koncepcji zrównoważonego rozwoju. Pokazano miejsce Ukrainy w różnych rankingach równości płci. Wyznaczane są główne kierunki zapewnienia równości płci w Ukrainie, które uwzględniają doświadczenia innych krajów.

Prezentacja podejść naukowców reprezentujących różne uczelnie w trzech krajach europejskich dostarcza kompleksowej analizy problemów przejścia na ścieżkę zrównoważonego rozwoju innowacyjnego w kontekście przemian technologicznych i wprowadzania technologii czwartej rewolucji przemysłowej w niemal wszystkich sferach działalności człowieka. Prezentowane wyniki zainteresują naukowców, studentów kierunków ekonomicznych uczelni, przedsiębiorców, a także szerokie grono osób o aktywnej pozycji życiowej, którym nie są obojętne kwestie zrównoważonego rozwoju innowacyjnego.

Redaktor tomu, doktor nauk ekonomicznych, profesor Sergii Illiashenko

От редактора номера

Характер происходящих изменений настолько фундаментален, что мировая история еще не знала подобной эпохи – времени как великих возможностей, так и потенциальных опасностей.

Клаус Шваб (Четвертая промышленная революция, 2016)

Трансформация технологических укладов и набирающая силу четвертая промышленная революция вызывают кардинальные изменения во всех сферах человеческой деятельности: промышленном производстве, государственном управлении, образовании, медицине, бытовых услугах и т.п. При этом происходящие изменения имеют дуалистический характер. С одной стороны, они инициируют процессы экономического роста национальных и мировой экономики, способствуют резкому повышению качества жизни человека. С другой стороны, они могут вызвать социально-экономические потрясения в отдельных странах, регионах мира и человеческой цивилизации в целом. История развития человеческой цивилизации свидетельствует, что эффективным путем разрешения проблем, которые возникают в периоды технологических трансформаций, и обеспечения устойчивого социально-экономического развития является продуцирование и внедрение инноваций: продуктовых, технологических, управлеченческих, социальных и пр.

Тематика номера ориентирована на поиск путей обеспечения устойчивого инновационного развития в условиях технико-технологических трансформаций современной экономики. Авторами статей представлены результаты исследований, освещающих различные аспекты этой проблематики. В частности, исследованы теоретико-методологические аспекты использования инновационных технологий как важнейшего фактора глобального развития современной экономики.

Значительное внимание уделено проблемам создания и коммерциализации объектов интеллектуальной собственности, которые в значительной степени определяют конкурентные позиции отдельных предприятий и национальной экономики в целом на мировых рынках. В этом контексте исследованы тенденции использования объектов интеллектуальной собственности в Украине, вскрыты существующие проблемы и определены направления их решения.

Интерес представляют результаты сравнительного анализа социально-культурной среды Украины, Румынии и США с точки зрения ее влияния на ведение международного бизнеса. Результаты выполненной количественной оценки сопутствующих возможностей и угроз могут быть использованы в качестве информационно-аналитической базы при принятии решений касательно выхода на рынки этих стран.

Рассматриваются инновационные методы и инструменты маркетинга влияния в условиях цифровизации общества. Изложены результаты эксперимента касающегося анализа возможностей использования цифровых технологий для управления эмоциями людей. Результаты эксперимента могут быть использованы для разработки соответствующих маркетинговых стратегий, в частности направленных на манипулирование поведением потребителей и других субъектов рынка.

Уделено внимание социально-экономическим аспектам развития рынка труда в Украине. Рассмотрены проблемы обеспечения занятости лиц с ограниченными трудовыми возможностями. Предложены организационно-экономические механизмы их решения. Их практическое внедрение позволит обеспечить дальнейшее социально-экономическое развитие Украины как демократического социально-ориентированного государства.

Раскрыта сущность экономических и экологических конфликтов в сфере рекреации и туризма. Предложены маркетинговые инструменты их решения, которые позволяют отрасли быстро восстановиться и перейти к фазе роста после пандемии COVID-19.

Выполнен анализ состояния гендерного равенства в экономике Украины, определены основные проблемы его обеспечения в контексте концепции устойчивого развития. Показано место Украины в различных рейтингах гендерного равенства. Определены основные направления обеспечения гендерного равенства в Украине, которые учитывают опыт других стран.

Изложение подходов ученых, которые представляют различные университеты трех стран Европы, обеспечивает разносторонний анализ проблем перехода на путь устойчивого инновационного развития в условиях технологических трансформаций и внедрения технологий четвертой промышленной революции практически во всех сферах человеческой деятельности. Представленные результаты будут интересны ученым, студентам экономических специальностей университетов, предпринимателям,

а также широкому кругу лиц с активной жизненной позицией, которым не безразличны вопросы устойчивого инновационного развития.

Редактор номера, д.э.н., профессор Сергей Ильяшенко

From the editor

The character of the changes is so fundamental, that the world history has not yet seen such epoch- the time for great opportunities and potential threats.

Klaus Schwab (The Fourth Industrial Revolution, 2016)

Transformation of technological structures and proceeding of the fourth industrial revolution cause fundamental changes in all areas of human activities: industrial production, public administration, education, medicine, domestic services etc. Simultaneously, those changes are of dualistic character. On the one hand they initiate the processes of growth in local and global economies, contributing to the dynamic increase in the standard of life. On the other hand it may result in social and economic shakeups in particular countries in various regions of the world and human civilisation as such. The history of human civilisation shows that the most effective method of solving problems in the times of technological transformation and enabling sustainable development, is building and implementing technological, production, managerial and social innovations.

Topic areas of hereby volume focuses on searching of the methods of ensuring innovative sustainable development in the context of technical and technological changes of contemporary economy. The authors present the results of the research which encompass various aspects of this topic. Particularly the theoretical and practical aspects of the use of innovative technologies are analysed, being an important factor in the global development of modern economy.

Substantial attention is put to creation and commercialization of the intellectual property, which determine the competitive position of particular enterprises and the whole national economy on global markets. In this context the trends of the use of intellectual property in Ukraine has been examined as the existing issues have been revealed and possible solutions have been suggested.

Comparative analyses of socio-cultural environment of Ukraine, Romania and the USA have been conducted against their impact on the international business. The results of quantitative assessment of opportunities and threats may serve as informative and analytical basis for the decision making process concerning entering these foreign markets.

Innovative marketing methods and tools and their influence on the society in the times of digitalisation have been presented. The results of an experiment concerning the use of

digital technology to control human emotions have been demonstrated. They will serve as the basis for the building of appropriate marketing strategies in particular, those which aim at manipulating the behaviour of consumers and other participants of the market.

Attention has been drawn onto the aspects of the job market development in Ukraine. The problem of the security of employment for people with limited job possibilities. The organisational mechanisms and economic solutions for these issues have been suggested. Their practical implementation will ensure further social and economic development of Ukraine as a democratically orientated society.

Also, the character of economic and environmental conflicts has been revealed in the area of tourism and recreation. Marketing instruments which are here proposed will enable this sector to regain strength and start improvement after the pandemic COVID-19.

The analysis concerning gender equality in business has been conducted in Ukraine, and the problems in this area have been identified in the context of sustainable development. The place of Ukraine in various rankings have been presented. Main directions to secure gender equality are indicated with the use of good practices from other countries. Presentation of various higher education systems in the three European countries provides complex analysis of the issues concerning transformation towards the innovative sustainable development in technological changes and the implementation of the 4th industrial revolution technologies in almost all sectors of human activities.

The results will be interesting for the scientists, students of economics, entrepreneurs, but also wide range of people orientated towards active approach to life and those for who are not indifferent to the problems concerning sustainable development

Volume Editor, Professor Sergii Illiashenko, PhD in Economic Sciences